

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/134/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1117229110
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kašajová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1117229110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kašajovej a členov senátu JUDr. Valérie Kleinovej st. a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobcu: Ľ. K., narodený XX. X. XXXX, V.N. X, XXX XX Z. proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I (teraz Mestského súdu Bratislava IV) zo dňa 08. júla 2021 č.k. 9C/73/2017-111, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriзнаva.

odôvodnenie:

- Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal proti žalovanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 9.900,- eur z titulu nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z.z.
- Vec právne posúdil podľa ust. § 3 ods. 1,2, § 9 ods. 1, 2,3, 4, § 17 ods. 2,3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.
- V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 01.12.2017 domáhal proti žalovanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 9.900,- eur z titulu nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Tvrdil, že mu bola spôsobená nemajetková ujma nesprávnym úradným postupom príslušníkov Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Bratislava - Staré mesto - východ s tým, že v dňoch 06.07.2016 (od 18:50 hod.) a 07.07.2016 (do 08:20 hod.) bol žalobca zadržaný a následne obmedzený na osobnej slobode príslušníkmi Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Bratislava - Staré mesto - východ. Obmedzenie osobnej slobody dňa 06.07.2016 od 18:50 hod. bolo vykonané v uzamknutej miestnosti oddelenej od ostatných priestorov kovovou mrežou. Žalobca zastával názor, že zadržanie a obmedzenie osobnej slobody počas 11 hodín a 5 minút nebolo príslušníkmi policajného zboru vykonané zákonom ustanoveným spôsobom. Predložil súdu Upovedomenie V. V. X. zo dňa 20.01.2017 číslo XXXX/XXXX/VOP o výsledkoch vybavenia podnetu, v ktorom verejná ochrankyňa práv konštatovala, že postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto - východ v rozpore s právnymi predpismi došlo k porušeniu osobnej slobody zaručenej čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky; základného práva byť podrobený neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu chráneného čl. 16 ústavy Slovenskej republiky a čl. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ak

porušení základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. Ústavy Slovenskej republiky.

4. Vykonaným dokazovaním zistil súd prvej inštancie nasledovný skutkový stav: Dňa 06.07.2016 o 18:50 hod. bol žalobca zadržaný príslušníkmi Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Bratislava Staré mesto - východ. Z príkazu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Bratislava Staré mesto - východ zo dňa 07.07.2016, pod Č.: T.-XXX/SMV-Z.-XXXX zistil, že žalobca ako obvinený má byť podľa ustanovenia § 86 ods. 2 Trestného poriadku prepustený na slobodu dňa 07.07.2016 o 08:15 hod. So žalobcom boli v čase od zadržania (od 18:50 hod. dňa 06.07.2016) do prepustenia na slobodu vykonávané úkony trestného konania v trestnej veci žalobcu pod Č.: T.-XXX/SMV-Z.-XXXX. Úkony, ktoré boli vykonané so zadržaným a následne obvineným žalobcom boli v súlade s Trestným poriadkom. Lehota počas ktorej bola obmedzená osobná sloboda žalobcu bola nevyhnutná na vykonanie úkonov trestného konania potrebných pre riadne rozhodnutie vo veci. V čase medzi vykonávanými úkonmi trestného konania bol žalobca umiestnený v priestore - miestnosti Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Bratislava Staré mesto - východ na tento účel určenej. Zo spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I, pod Č.: T.-XXX/SMV-Z.-XXXX zistil, že postup hliadky, ktorá vykonala zadržanie žalobcu na mieste činu a postup povereného príslušníka Policajného zboru vykonávajúceho trestné konanie bol viackrát predmetom preskúmania dozorujúceho prokurátora Okresnej prokuratúra Bratislava I. Poverenému príslušníkmi Policajného zboru nebol zo strany Okresnej prokuratúry Bratislava I vytknutý nezákonný postup v čase, ktorý predchádzal vzneseniu obvinenia a ani nezákonný postup počas trestného stíhania. Prieťahy v konaní neboli zistené. Sťažnosti žalobcu v danej trestnej veci boli zamietnuté. Dňa 11.04.2017 Okresná prokuratúra Bratislava I podala obžalobu pod č.: X B. XXX/XX/XXXX na žalobcu (obvineného) pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon. Žalobca podal žiadosť o preskúmanie postupu policajta. Na uvedenú žiadosť odpovedala žalobcovi Okresná prokuratúra Bratislava I listinou pod č. X B.-XX zo dňa 22.08.2016. V citovanej listine je konštatované „v zmysle § 210 Trestného poriadku Vás upovedomujem, že postup policajta som preskúmala a tento postup považujem v tomto štádiu trestného konania za zákonný a dôvodný.“ Z Upovedomenia V. V. X. zo dňa 20.01.2017 číslo XXXX/XXXX/VOP o výsledkoch vybavenia podnetu žalobcu zistil, že Kancelária verejného ochrancu práv požiadala v záujme objektívneho posúdenia podnetu riaditeľa Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto - východ o predloženie písomného stanoviska k predmetnej veci. Zamestnanci Kancelárie verejného ochrancu práv tiež obvodné oddelenie navštívili. Z preskúmania podnetu vyplýva nasledovné: Osobná sloboda žalobcu bola obmedzená podľa ustanovenia § 85 ods. 2 Trestného poriadku (t. j. z dôvodu pristihnutia bezprostredne po trestnom čine) hliadkami Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto - východ dňa 6. júla 2016 o 18:50 hod. Dňa 6. júla 2016 o 20:30 hod. bol žalobca zadržaný podľa ustanovenia § 85 ods. 1 Trestného poriadku. Po obmedzení osobnej slobody mu bola vykonaná osobná prehliadka a bol umiestnený do tzv. miestnosti pre predvedené osoby, v ktorej čakal na výsluch. Výsluch bol vykonaný v čase od 2:10 hod. do 3:10 hod. ráno dňa 7. júla 2016. Po ňom bol opäť odvedený do miestnosti pre predvedené osoby. Ďalší výsluch sa uskutočnil dňa 7. júla 2016 v čase od 7:00 do 8:20 hod. Na slobodu bol žalobca podľa údajov na príkaze prepustený dňa 7. júla 2016 o 8:15 hod. ráno. Verejná ochrankyňa práv skonštatovala, že na základe skutočností zistených preskúmaním podnetu, postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto - východ v rozpore s právnymi predpismi, došlo k porušeniu osobnej slobody zaručenej čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky; základného práva nebyť podrobený neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu chráneného čl. 16 ústavy Slovenskej republiky a čl. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Z preskúmania podnetu vyplynulo, že na útvare Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto - východ nie je zriadená celá policajného zaistenia. Osoby, ktorých osobnú slobodu obmedzia príslušníci obvodného oddelenia, tak bývajú umiestnené do tzv. miestnosti pre predvedené osoby, alebo, podľa konkrétnych okolností, aj do iných priestorov. Aj v predmetnom prípade bol žalobca obmedzený na osobnej slobode umiestnením v priestore, ktorý nie je celou policajného zaistenia, nie je na tieto účely riadne vybavený a nespĺňa ustanovené podmienky. V miestnosti pre predvedené osoby žalobca (s výnimkou času výsluchov) strávil od zadržania po prepustenie vyše 10 hodín - a to prevažne v noci. Je teda zrejmé, že pri obmedzení osobnej slobody žalobcu polícia nepostupovala v súlade s právnymi predpismi. Z listu riaditeľa OR PZ v Bratislave I zo dňa 01.02. 2017 č. T.-Z.-T.-XXX-XXX/XXXX zistil, že s poukazom na výsledky vybavenia podnetu, boli prijaté opatrenia a riaditeľovi OO PZ SMV bolo

osobitným listom uložené: Prijat' opatrenia, aby zadržané a zaistené osoby boli umiestňované výlučne do cely policajného zaistenia Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave, oboznámiť podriadených s výsledkami vybavenia podnetu číslo XXXX/XXXX/VOP a vykonať na pracovnej porade opätovné oboznámenie podriadených príslušníkov PZ s nariadením ministra vnútra SR upravujúcim podmienky umiestňovania osôb do cely policajného zaistenia, ako aj v tejto oblasti vzdelávanie o podmienkach, za ktorých sa považuje zásah do základných práv a slobôd osôb v demokratickom a právnom štáte za nevyhnutný.

5. Súd prvej inštancie skonštatoval, že pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy, obdobne ako pre vznik práva na náhradu škody, je nevyhnutné, aby boli súčasne naplnené tri základné predpoklady, ktorými sú nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci a vznikom nemajetkovej ujmy; v prípade nemajetkovej ujmy musí byť navyše zrejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nedostačujúce. Dôkazy, ktorými je nevyhnutné preukázať nemajetkovú ujmu musia hodnoverne a bez pochybností preukazovať následky v podobe nemajetkovej ujmy. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzita zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu závažnú. Rozhodujúce je však objektívne hľadisko a nie subjektívne pocity, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pod sp. zn. 5Cdo 201/2013).

6. Uviedol, že jedným z predpisov, ktoré upravujú postup pri obmedzení osobnej slobody je zákon č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. Podľa ustanovenia § 42 ods. 1 zákona, je policajt oprávnený osobu zaistenú podľa § 19 umiestniť do cely policajného zaistenia zriadenej na tento účel na útvare Policajného zboru. Do cely je tiež oprávnený umiestniť osobu zadržanú. Zriaďovanie, zrušovanie a vybavenie cely policajného zaistenia je upravené v Nariadení ministra vnútra Slovenskej republiky o celách policajného zaistenia zo dňa 17. júla 2003. Osoby, ktoré boli pozbavené osobnej slobody (alebo obmedzené na osobnej slobode) nemožno umiestňovať do priestorov, ktoré na to nie sú zákonom určené. Konštatoval, že polícia, rovnako ako všetky štátne orgány, vždy musí dodržiavať základné práva osôb a to aj vtedy, ak predvedená, zaistená, či zadržaná osoba je podozrivá zo spáchania trestnej činnosti alebo aj ak je pod vplyvom alkoholu, či iných látok. Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva oprávnenie policajta postupovať inak - napríklad neumiestniť osobu do cely policajného zaistenia, ale zatvoriť ju inde. Z preskúmania podnetu žalobcu verejnou ochrankyňou práv bolo zistené, že na útvare Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto - východ nie je zriadená cela policajného zaistenia. Osoby, ktorých osobnú slobodu obmedzia príslušníci obvodného oddelenia, tak bývajú umiestnené do tzv. miestnosti pre predvedené osoby, alebo, podľa konkrétnych okolností, aj do iných priestorov. Z oznámenia riaditeľa OR PZ v Bratislave I zo dňa 01.02.2017 o prijatých opatreniach vyplýva, že boli prijaté opatrenia, aby zadržané a zaistené osoby boli umiestňované výlučne do cely policajného zaistenia Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave. Podľa súdu prvej inštancie z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobca bol v dňoch 06.07.2016 (od 18:50 hod.) a 07.07.2016 (do 08:20 hod.) zadržaný a následne obmedzený na osobnej slobode príslušníkmi Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Bratislava - Staré mesto - východ. Obmedzenie osobnej slobody dňa 06.07.2016 od 18:50 hod. bolo vykonané v miestnosti pre predvedené osoby, napriek tomu, že podľa platných predpisov - ustanovenia § 42 ods. 1 zákona, je policajt oprávnený osobu zaistenú podľa § 19 umiestniť do cely policajného zaistenia zriadenej na tento účel na útvare Policajného zboru. Do cely je tiež oprávnený umiestniť osobu zadržanú. Zriaďovanie, zrušovanie a vybavenie cely policajného zaistenia je upravené v Nariadení ministra vnútra Slovenskej republiky o celách policajného zaistenia zo dňa 17. júla 2003. Osoby, ktoré boli pozbavené osobnej slobody (alebo obmedzené na osobnej slobode) nemožno umiestňovať do priestorov, ktoré na to nie sú zákonom určené. Pochybenie orgánov činných v trestnom konaní spočívajúce v umiestnení žalobcu v rozpore s platnými predpismi v priestore, ktorý nebol v zákone na to určený a nie v cele predbežného zadržania, považoval súd prvej inštancie za nesprávny úradný postup orgánov štátu, v danom prípade príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto - východ.

7. Následne sa súd prvej inštancie zaoberal druhou podmienkou pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu v dôsledku nesprávneho úradného postupu preukázaním vzniku škody a jej výšky. Uviedol, že základným predpokladom uplatnenia majetkovej satisfakcie je existencia škody a skutočnosť, že došlo k neoprávnenému zásahu a škoda už vznikla. Poukázal na skutočnosť, že v prejednávanej veci žalobca nemohol byť v konaní o náhradu škody v dôsledku ním uvádzaného

nesprávneho úradného postupu úspešný z dôvodu, že neuniesol dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním vzniku uplatnenej škody. Mal za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, keď v priebehu konania nepreukázal, že mu škoda vznikla a že vznikla práve v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní.

8. Skonštatoval, že treťou podmienkou pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody resp. náhradu nemajetkovej ujmy je preukázanie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, teda ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k nesprávne úradnému postupu, nevznikla by ani škoda ako majetková ujma.

9. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca neuniesol dôkazné bremeno preukázania vzniku škody ako ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Konštatoval, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 9 900,- eur, pričom výšku požadovanej nemajetkovej ujmy odôvodňoval dopadom nesprávneho úradného postupu pri obmedzení osobnej slobody žalobcu na jeho fyzickú a psychickú integritu, ktorá bola narušená tým, že žalobca nemohol v uzatvorenej miestnosti (kľietke) použiť napríklad toaletu, napiť sa vody, uložiť sa počas noci na lôžko, čo je osobám umiestneným v cele policajného zaistenia umožnené. Výšku požadovanej nemajetkovej ujmy mal žalobca za primeranú aj z toho dôvodu, že bol príslušníkmi Policajného zboru (štátom) vystavený neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu priamo na policajnom oddelení v tom, že ak chcel napríklad použiť toaletu, musel o to požiadať príslušníka stálej služby policajného oddelenia, ktorý ho na toaletu odviezol až po hodine od požiadania odôvodňujúc, že žalobca nie je na hotely. Navyše po celý čas vykonávania fyziologickej potreby bol príslušník stálej služby policajného oddelenia prítomný na toalete spolu so žalobcom a mal nevhodné narážky, čím bola tiež značne narušená fyzická a psychická integrita žalobcu ako ľudskej bytosti. Osoby umiestnené v celách policajného zaistenia môžu používať toaletu slobode podľa svojho uváženia, nakoľko toaleta a tečúca voda sú súčasťou vybavenia cel policajného zaistenia, čo však žalobcovi bolo odopreté a bol odkázaný na svojvôľu príslušníkov Policajného zboru. Uvedený postup polície viedol u žalobcu aj k strate dôvery v právny štát. Z vyššie uvedených dôvodov mal žalobca výšku nemajetkovej ujmy za primeranú a to aj s poukazom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných prípadoch. Súd prvej inštancie uviedol, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nevzniká automaticky, je potrebné takýto nárok riadne preukázať. Priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch pritom do úvahy pripadá iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, pričom ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom nie je možné uspokojiť inak (§ 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z.). Na žalobcovi spočíva dôkazné bremeno preukázania takého zásadného zásahu do jeho osobnostných práv, ktorý by priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch odôvodňoval. Samotné subjektívne konštatovanie žalobcu o vzniknutej nemajetkovej ujme nie je pre priznanie takéhoto nároku postačujúce. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania a právnom vyhodnotení veci dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba nie je dôvodná a v celom rozsahu ju zamietol. Mal za to, že v danom prípade je splnená len prvá podmienka zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Žalobca bol povinný preukázať aj splnenie ďalších podmienok a to vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom orgánov štátu. Vzhľadom ku skutočnosti, že žalobca nepreukázal taký zásadný zásah do jeho osobnostných práv, ktorý by odôvodňoval priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v požadovanej výške 9 900,- eur, žalobu zamietol.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku podľa úspešnosti žalovanej v spore, keď žalovaná bola v konaní plne úspešná. Žalovanej však nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnila z dôvodu, že jej žiadne trovy konania nevznikli.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca včas odvolanie z dôvodov, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v konaní súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má aj vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

12. Namietal nepreskúmateľnosť záverov súdu prvej inštancie v bode 19 rozsudku s tým, že odôvodnenie rozsudku navodzuje dojem, že je pospájané z viacerých konaní o náhradu škody, nakoľko predmetom konania nebola náhrada ujmy za nesprávny úradný postup súdu, ale náhrada ujmy za nesprávny úradný postup príslušníkov Policajného zboru. Namietal, že súd prvej inštancie pri predbežnom právnom posúdení veci stranám sporu neuviedol, že nie je preukázaný vznik ujmy za nesprávny úradný postup, napriek tomu na prvom pojednávaní ukončil dokazovanie a odročil pojednávanie za účelom vyhlásenia rozsudku, čím mu v ďalšom znemožnil uskutočňovať procesné práva s poukazom na dokazovanie a odňal mu možnosť konať pred súdom. Uviedol, že zápisnica o pojednávaní má vyznačený dátum spísania 10.09.2021, ktorý dátum ešte nenastal. Dôvodil, že pozbavenie osobnej slobody jednotlivca štátom v nelegálnych priestoroch vždy vyvolá zásadný a závažný zásah do osobnostných práv jednotlivca. Ako závažný zásah do osobnostných práv by obmedzenie osobnej slobody v nelegálnych priestoroch považovala každá fyzická osoba a treba si uvedomiť, aké pocity vníma osoba, ktorá je počas 11. hodín umiestnená štátom v priestoroch, ktoré nie sú stavebne, technicky a najmä hygienicky vybavené tak, ako má byť vybavená cela policajného zariadenia. Uviedol, že ak súd prvej inštancie dôvodí, že nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, bol povinný uviesť dôvody svojho rozhodnutia. Podľa názoru žalobcu ak súd prvej inštancie konštatoval vznik nesprávneho úradného postupu štátom, bolo potom tiež na mieste uviesť, či s poukazom na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch mohla byť a či vôbec bola štátom namiesto finančnej satisfakcie poskytnutá morálna satisfakcia - ospravedlnenie. Súd mu morálnu satisfakciu neposkytol. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že sa jednalo o jeho subjektívne konštatovanie. Uviedol, že obmedzenie osobnej slobody je vždy sprevádzané celkovými pocitmi neistoty zaistených a v tomto prípade neistota bola o to väčšia, že obmedzenie osobnej slobody žalobcu nastalo v nelegálnych priestoroch. Bolo preukázané, že voľný pohyb mu nebol v kletke umožnený, priestor nemal prístup čerstvého vzduchu a hygienické úkony mohol vykonávať len pod dozorom slovne agresívneho alkoholizovaného policajného príslušníka s odôvodnením „nie si na hoteli“. Skonštatoval, že ak nezávislý ústavný orgán Slovenskej republiky, verejný ochranca práv, konštatoval porušenie jeho práva podľa jednotlivých článkov Ústavy Slovenskej republiky a medzinárodných zmlúv, uvedené závery nemôže súd prvej inštancie nebrať v úvahu v rámci svojho rozhodovania, tieto závery sú pre súd záväzné a súd ich nemôže ani bagatelizovať tým spôsobom, že jeho nárok vyhodnotí ako „subjektívne konštatovanie žalobcu“. Podľa žalobcu ak má každý garantované právo na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu a jeho nesprávnym úradným postupom, domáha sa tohto práva a toto právo mu nie je možné súdom prvej inštancie odňať čisto z fiktívneho dôvodu a uvedením všeobecnej formulácie, že nepreukázal vznik ujmy, pretože práve samotné obmedzenie jeho osobnej slobody v nelegálnom, stavebno-technicky a hygienicky nevyhovujúcom priestore, vznik ujmy u žalobcu nepochybne vyvolalo. Podľa názoru žalobcu sa jedná len o všeobecný záver súdu prvej inštancie o tom, že nepreukázal vznik ujmy za nezákonný spôsob pozbavenia osobnej slobody, ktorý nemá základ v uskutočnenom dokazovaní a opiera sa len o svojvoľnú úvahu zákonnej sudkyne v tom, že sa jedná o jeho subjektívne pocity. Názor súdu prvej inštancie o nepreukázaní vzniku nemajetkovej ujmy je podľa žalobcu založený len na ničím nepodloženom predpoklade, že samotné pozbavenie osobnej slobody a umiestnenie osoby do nelegálneho priestoru, vznik ujmy nevyvolá. Má za to, že existencia vzniku nemajetkovej ujmy bola tvrdená a podľa jeho názoru bola aj preukázaná.

13. V časti výšky peňažnej náhrady za vznik ujmy je žalobca toho názoru, že jej primeranosť vyplývala z dokazovania a zohľadnila aj všetky osobitné okolnosti posudzovaného prípadu a ktorými o.i. boli aj: absencia súhlasu prokurátora na obmedzenie jeho osobnej slobody v dňoch 06. a 07. júla 2016 (z ústavného hľadiska sa tým jedná o neakceptovateľné obmedzenie osobnej slobody), umiestnenie žalobcu príslušníkmi Policajného zboru do nelegálnych a zdraviu a hygienicky závadných priestorov počas 11. hodín v dňoch 06. a 07. júla, ukončenie trestného stíhania z dôvodu, že skutok sa nestal (rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 01.07.2020 pod č. 2To/34/2020), bezúhonnosť žalobcu. Žalobca považuje vznik ujmy v konaní pred súdom prvej inštancie nielen za tvrdý, ale aj za preukázaný a finančnú kompenzáciu za jediný možný nástroj na primerané zadosťučinenie za nezákonný zásah, ktorým bol ako osoba obmedzený na svojich právach. Skonštatoval, že bolo preukázané, že bol pozbavený na osobnej slobode spôsobom umiestnenia do nelegálnych priestorov a to bezprostredne a výhradne v dôsledku rozhodnutia policajta W. B.Á. dňa 06. júla 2016 v čase o 20:30 hod. Ak by takéto (ústne) rozhodnutie policajta neexistovalo, nedošlo by ani k jeho výkonu, a tým k vzniku škody vo forme pozbavenia osobnej slobody v nelegálnych priestoroch, a teda existencia príčinnej súvislosti je v tomto prípade podľa žalobcu nesporná. Uviedol, že ak aj podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky obmedzenie osobnej slobody je spôsobilé vedľa vzniku materiálnej škody vyvolať

aj vznik nemateriálnej ujmy, o to viac vznik nemateriálnej ujmy vždy vyvolá obmedzenie osobnej slobody, ktoré štát vykoná na osobe nezákonným spôsobom - mimo celu policajného zaistenia v nelegálnych priestoroch. Žalobca má za to, že podľa už judikovaných záverov ESLP samotné pozbavenie práva na osobnú slobodu v rozpore s ustanoveniami Dohovoru zakladá priamy nárok dotknutej osoby na odškodnenie. V prípade, že súd nárok na odškodnenie dotknutej osoby neprizná, napriek tomu, že zistí nezákonnosť rozhodnutia o obmedzení osobnej slobody alebo nesprávny úradný postup, jedná sa o porušenie čl. 5 ods. 5 Dohovoru. Napadnutý rozsudok považuje žalobca za neodôvodnený, nepreskúmateľný, svojvoľný. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

14. Žalovaná sa vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu nestotožnila s názorom žalobcu, že preukázal splnenie základných zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu, ktorá bola spôsobená údajným nesprávnym úradným postupom. Poukázala na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. s tým, že uvedené zákonné ustanovenia poukazujú na skutočnosť, že pojem škoda zahŕňa nie len skutočnú škodu ale aj náhradu nemajetkovej ujmy. Pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy, obdobne ako pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, je nevyhnutné, aby boli súčasne naplnené tri základné predpoklady, ktorými sú a) nesprávny úradný postup, b) nemajetková ujma a c) kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi písmenami a) a b); v prípade nemajetkovej ujmy musí byť, navyše, zrejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nedostačujúce. Príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a nemajetkovou ujmom musí objektívne existovať. Uviedla, že žalobca je zaťažovaný dôkazným bremenom a podľa názoru žalovanej, žalobca neunesol dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania zákonných predpokladov. Poukázala na uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo/11/2010 zo dňa 31.1.2012, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 467/08 zo dňa 16.12.2008 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 285/2018 zo dňa 15.08.2018. Zdôraznila, že žalobca v konaní nepreukázal, že priamo a bezprostredne mu v dôsledku údajného nesprávneho úradného postupu bola spôsobená nemajetková ujma, nepreukázal, že mu vznikli závažné následky v súkromnom a spoločenskom živote, nepreukázal, že v značnej miere došlo k zníženiu jeho dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti, priamo a jedine, údajným nesprávnym úradným postupom.

15. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie na prvom pojednávaní ukončil dokazovanie a odročil pojednávanie za účelom vyhlásenia rozsudku, čím mu v ďalšom znemožnil uskutočňovať procesné práva s poukazom na dokazovanie a odňal mu možnosť konať pred súdom poukázala na zápisnicu z pojednávania z 10.09.2021 (správne má byť 10.06.2021 - poznámka odvolacieho súdu), príslušné ustanovenia Civilného sporového poriadku, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. Skonštatovala, že z právnych predpisov, z odbornej literatúry ako aj zo samotnej zápisnice z pojednávania jednoznačne vyplýva, že súd prvej inštancie postupoval v konaní rýchlo, hospodárne a v súlade s príslušnými právnymi predpismi. K listine verejnej ochrankyne práv, označenej ako „upovedomenie o výsledkoch vybavenia podnetu“ zo dňa 20.01.2017, pod č. XXXX/XXXX/VOP predloženej žalobcom, poukázala na zákonné ustanovenie § 3 ods. 2 zákona č. 564/2001 Z.z. o verejnom ochrancovi práv z ktorého vyplýva, že pôsobnosť verejného ochrancu práv sa nevzťahuje na rozhodovacie právomoci vyšetrovateľov Policajného zboru ako aj prokuratúru. Žalovaná sa s názorom súdu prvej inštancie stotožňuje, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť ani náhradu škody (nemajetkovej ujmy) a zotrváva na svojom názore, že nebola splnená ani prvá podmienka (t.j. nebol preukázaný nesprávny úradný postup). Rozsudok súdu prvej inštancie považuje za riadne odôvodnený. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

16. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej k odvolaniu uviedol, že argumentácia uvádzaná žalovanou v jej vyjadrení žiadnym relevantným spôsobom nevyvrátila tvrdenia a právne závery ním prezentované v podanom odvolaní. Zotrval na svojom názore, že rozsudok súdu prvej inštancie v časti o nepreukázaní zásahu do jeho osobnostných práv nesprávnym úradným postupom žalovanej a s tým spojeným vznikom ujmy je svojvoľný (arbitráry), nie je presvedčivý a nie je spravodlivý. Má zato, že v konaní bola preukázaná a splnená prvá podmienka zodpovednosti štátu podľa § 3 ods. 1 písm. d) zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov - existencia nesprávneho úradného postupu. Uviedol, že v konaní preukázal tvrdenie o tom, že žalovaná mu za nesprávny úradný postup neposkytla za pochybenie štátu žiadnu morálnu satisfakciu

a ani ospravedlnenie. Konštatoval, že stanovisko verejného ochrancu práv sa žiadnym spôsobom nedotýkalo rozhodovacej právomoci orgánov činných v trestnom konaní a nepostihovalo skutok, pre ktorý sa viedlo trestné konanie čo do otázky jeho spáchania, viny, neviny, dokazovania a trestné konanie v uvedených častiach nebolo verejným ochrancom práv týmto stanoviskom žiadnym spôsobom dotknuté. Uviedol, že stanovisko verejného ochrancu práv (ako dôkaz) bolo rozhodne relevantné a kľúčové aj pre rozhodnutie súdu prvej inštancie, avšak tým, že súd prvej inštancie ho žiadnym spôsobom neposúdil a v odôvodnení rozhodnutia sa k nemu ani vôbec nevyjadril (hoci ho ako dôkaz vykonal prečítaním listiny na pojednávaní), je možné konštatovať nedostatočnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie až v tej miere, že odôvodnenie rozsudku nedáva relevantné odpovede ani len na základné otázky, ktoré súvisia so vznikom a výškou žalovanej ujmy. Skonštatoval, že rozsudok, súdu prvej inštancie je taký rozsudok, z ktorého odôvodnenia nevyplývajú pre strany žiadne zrozumiteľné a logicky konzistentné závery a ktoré by boli založené na výsledkoch dokazovania.

17. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu v plnom rozsahu zotrvala na svojom právnom názore, ktorý podrobným spôsobom prezentovala v konaní, naposledy vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu. Uviedla, že sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť ani náhradu škody (nemajetkovej ujmy) a zotrváva aj na svojom názore, že nebol preukázaný ani nesprávny úradný postup.

18. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) oprávnenou osobou - stranou v neprospech, ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), h)) CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 CSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

19. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

20. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov,

(1) Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

(2) Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov,

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

(2) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

(3) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom.

(4) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

21. S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v procesnom postupe súdu prvej inštancie žiadne vady v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním žalobcom napadnutého rozsudku, a v podrobnostiach na ne poukazuje. Po oboznámení sa s obsahom spisu zistil, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie z hľadiska žalobcom uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne v súlade s ust. § 191 CSP, na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a z týchto vyvodil aj správny skutkový a právny záver. Pokiaľ teda súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol, postupoval správne a jeho rozhodnutie je vecne správne. Svoje dôvody, vedúce k zamietnutiu žaloby aj podrobne a náležitým spôsobom odôvodnil tak, ako to má na mysli ust. § 220 ods. 2 CSP. V odôvodnení rozsudku sa vysporiadal so všetkými okolnosťami, ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné, a na ktorých založil svoje rozhodnutie. Podrobne sa zaoberal tvrdeniami sporových strán, vyhodnotil, ktoré nimi tvrdené skutočnosti mal za preukázané, a ktoré nie, pričom všetky svoje závery riadne zdôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil ani právo sporových strán na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj podrobne vyhodnotil. Vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia bol koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné, a jeho argumenty podporujú príslušný záver o zamietnutí žaloby. Rozhodnutie je tiež presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako aj závery, ku ktorým súd prvej inštancie na základe týchto premís dospel, sú pre právnickú ale aj laickú verejnosť prijateľné, racionálne, a tiež spravodlivé. S odôvodnením rozsudku súdom prvej inštancie sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a konštatuje jeho správnosť (§ 387 ods. 2 CSP). Keďže v takomto prípade nie je potrebné dôvody už vyslovené opakovať, odvolací súd v ďalšom na ne iba poukazuje a vyjadrí sa len k odvolacím námietkam žalobcu.

22. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2009, sp. zn. 2 Cdo 238/2008, sa odvolací súd zaoberal len tými odvolacími námietkami a argumentmi žalobcu, ktoré boli pre rozhodnutie o odvolaní odvolacím súdom relevantné. Z odvolacej argumentácie žalobcu je zrejmé, že nesúhlasí s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h CSP). V tejto súvislosti odvolací súd udáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery čo v preskúmvanej veci odvolacím súdom zistené nebolo.

23. Ani odvolaciu námietku žalobcu, spočívajúcu v inej vade, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d CSP) odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. K tomuto odvolaciemu dôvodu je potrebné uviesť, že dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť pochybenie vo vykonanom dokazovaní napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2, alebo vypočutie relevantného svedka bez poučenia o práve odoprieť výpoveď, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami (§ 193) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu (§ 194 ods. 2). Odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a procesný postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nie je takouto vadou postihnutý a preto ani túto odvolaciu námietku nepovažoval za dôvodnú.

24. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP znamená vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal. Predpokladom naplnenia tohto odvolacieho dôvodu je aby skutočnosť, ktorá má byť týmto dôkazom objektivizovaná bola pre rozhodnutie významná. Vo všeobecnosti dôkazné bremeno možno charakterizovať ako procesnú zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. V rámci dokazovania platí zásada, že každá strana musí uniesť bremeno ohľadom svojho tvrdenia. Možno konštatovať, že pravidlom kontradiktórnych konaní je nie len formálne, ale aj materiálne uplatňovanie zodpovednosti strany za neunesenie dôkazného bremena. Výrazom toho v procese dokazovania je okrem iného tiež požiadavka nezaťažovať zabezpečením dôkazného prostriedku tú procesnú stranu, ktorá k dokazovanej skutočnosti nemá dôkazné bremeno. V súvislosti s touto námietkou odvolací súd uvádza, že vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu, ako aj prípustnosti jeho vykonania je úlohou a doménou súdu. Súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Uvedenú odvolaciu námietku vyhodnotil odvolací súd za nedôvodnú.

25. V súvislosti s námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v tej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b CSP) je potrebné poukázať na to, že právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). K žalobcom namietanému nedostatočnému odôvodneniu rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol čoho sa žalobca domáhal aj aké bolo procesné stanovisko žalovanej k žalobe; z ich tvrdení a argumentácie výstižne vyseletoval podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty a vo vzťahu k rozhodujúcim sporným skutočnostiam podrobne ozrejmil tiež, aké zistenia vyplynuli z toho-ktorého z vykonaných

dôkazov. Zistené skutočnosti následne zrozumiteľne a v súlade so zásadami formálnej logiky premietol do rozhodujúcich skutkových záverov a z nich právnymi úvahami zdôvodnil výber právnych noriem, ktoré aplikoval a tiež aj konkrétne následky, ktoré z nich za daného skutkového stavu vyvodil. Podľa posúdenia odvolacieho súdu nemožno odôvodnenie napadnutého rozsudku v žiadnom prípade považovať ani za nepreskúmateľné a preto aj túto odvoláciu námietku žalobcu, odvolací súd posúdil len ako nespokojnosť odvolateľa so závermi prezentovanými súdom prvej inštancie a vyhodnotil ju ako neopodstatnenú.

26. K odvolaciemu dôvodu žalobcu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f CSP) odvolací súd uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je vo vzťahu k výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie v tejto časti nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z obsahu listín nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli predloženými listinnými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení druhého dielu Civilného sporového poriadku, alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

27. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 9.900,- eur titulom nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., keď tvrdil, že mu bola spôsobená nemajetková ujma nesprávnym úradným postupom príslušníkov Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Bratislava - Staré mesto - východ tým, že v dňoch 06.07.2016 (od 18:50 hod.) a 07.07.2016 (do 08:20 hod.) bol zadržaný a následne obmedzený na osobnej slobode príslušníkmi Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Bratislava - Staré mesto - východ. Obmedzenie osobnej slobody dňa 06.07.2016 od 18:50 hod. bolo vykonané v uzamknutej miestnosti oddelenej od ostatných priestorov kovovou mrežou a mal za to, že zadržanie a obmedzenie osobnej slobody počas 11 hodín a 5 minút nebolo príslušníkmi Policajného zboru vykonané zákonom ustanoveným spôsobom. Na podporu svojho tvrdenia predložil súdu prvej inštancie Upovedomenie verejnej ochrankyne práv V. V. X. zo dňa 20.01.2017 číslo XXXX/XXXX/VOP o výsledkoch vybavenia podnetu, v ktorom verejná ochrankyňa práv konštatovala že postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto - východ v rozpore s právnymi predpismi došlo k porušeniu osobnej slobody zaručenej čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky; základného práva nebyť podrobený neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu chráneného čl. 16 ústavy Slovenskej republiky a čl. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. Ústavy Slovenskej republiky.

28. Súd prvej inštancie správne skúmal splnenie zákonom stanovených predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, ktoré musia byť splnené kumulatívne a ktorými sú: existencia nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu, vznik škody v danom prípade nemajetkovej ujmy a existencia príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím a škodou. Odvolací súd sa plne stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade

nebolo preukázané splnenie všetkých podmienok vzniku nároku na náhradu škody, ktorá mala byť spôsobená orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, nakoľko žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukazovaní dôvodnosti uplatneného nároku.

29. Zo súdom prvej inštancie ustáleného skutkového stavu vyplýva, že žalobca bol v dňoch 06.07.2016 (od 18:50 hod.) a 07.07.2016 (do 08:20 hod.) zadržaný a následne obmedzený na osobnej slobode príslušníkmi Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru poriadkovej polície, obvodného oddelenia Bratislava - Staré mesto - východ. Obmedzenie osobnej slobody dňa 06.07.2016 od 18:50 hod. bolo vykonané v miestnosti pre predvedené osoby, napriek tomu, že podľa platných predpisov - ustanovenia § 42 ods. 1 zákona, je policajt oprávnený osobu zaistenú podľa § 19 umiestniť do cely policajného zaistenia zriadenej na tento účel na útvare Policajného zboru. Do cely je tiež oprávnený umiestniť osobu zadržanú. Zriaďovanie, zrušovanie a vybavenie ciel policajného zaistenia je upravené v Nariadení ministra vnútra Slovenskej republiky o celách policajného zaistenia zo dňa 17. júla 2003. Osoby, ktoré boli pozbavené osobnej slobody (alebo obmedzené na osobnej slobode) nemožno umiestňovať do priestorov, ktoré na to nie sú zákonom určené. Pochybenie orgánov činných v trestnom konaní spočívajúce v umiestnení žalobcu v rozpore s platnými predpismi v priestore, ktorý nebol v zákone na to určený a nie v cele predbežného zadržania, súd prvej inštancie vyhodnotil ako nesprávny úradný postup orgánov štátu, v danom prípade príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto - východ. Po preskúmaní ďalších dvoch podmienok pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu v dôsledku nesprávneho úradného postupuje a to preukázanie vzniku škody a jej výšky a preukázanie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy vyslovil záver, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a v celom rozsahu ju zamietol. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v posudzovanej veci je splnená len prvá podmienka zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a splnenie ďalších podmienok a to vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom orgánov štátu žalobca nepreukázal. Mal za to, že žalobca nepreukázal taký zásadný zásah do jeho osobnostných práv, ktorý by odôvodňoval priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v požadovanej výške 9 900,- eur.

30. Opodstatnenosť odvolania žalobca založili v zásade na identických námietkach, akými sa bránil aj v konaní pred súdom prvej inštancie a vzhľadom k správnosti odvolaním zo strany žalobcu napadnutého - zamietajúceho rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd poznamenáva, že sa plne stotožňuje s právnym záverom prvoinštančného súdu, v dôsledku ktorého bolo potrebné predmetnú žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť. Podstata právneho záveru zaujatého súdom prvej inštancie tkvie v tom, že žalobca v tomto spore neunesol jeho zaťažujúce dôkazné bremeno v tom smere, aby preukázal súčasné splnenie troch podmienok (existencia škody, nesprávny úradný postup orgánu štátu a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom), pri výskyte ktorých je možné prijať záver o objektívnej zodpovednosti žalovanej za výšku uplatnenej škody-nemajetkovej ujmy žalobcom, bez ohľadu na zavinenie žalovaného. V tejto súvislosti je potrebné sa stotožniť aj s konštatovaním súdu prvej inštancie spočívajúcim v tom, že žalobca v tomto spore jasne a zrozumiteľným spôsobom nepreukázal výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy a príčinnú súvislosť medzi požadovanou nemajetkovou ujmovou a nesprávnym úradným postupom orgánov štátu.

31. Napriek súdom prvej inštancie zistenému nesprávnemu úradnému postupu orgánov štátu, v danom prípade príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto -východ, spočívajúcim v umiestnení žalobcu pri zadržaní do priestorov, ktoré na to nie sú zákonom určené, nebolo možné podanej žalobe žalobcu čo i len čiastočne vyhovieť, pretože okrem preukázania jednej z troch podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, ktorou podmienkou bol v danom prípade nesprávny úradný postup príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto-východ, sa žalobcovi nepodarilo uniesť dôkazné bremeno aj vo zvyšku, t. j. že by preukázal aj existenciu škody - nemajetkovej ujmy v žiadanej výške (9 900 eur), ako aj príčinnú súvislosť medzi vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom, pričom všetky tri podmienky takejto objektívnej zodpovednosti žalovanej musia nastať súčasne, čo v prejednávanej veci splnené nebolo, a preto súd prvej inštancie predmetnú žalobu ohľadom zaplatenia sumy 9 900 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy správne zamietol.

32. Nemožno sa stotožniť s odvolacou argumentáciou žalobcu, že postupom súdu prvej inštancie mu bolo odňaté právo na náhradu nemajetkovej ujmy z čisto fiktívneho dôvodu s uvedením všeobecnej formulácie, že nepreukázal vznik ujmy, pričom jeho samotné umiestnenie v nelegálnom a hygienicky

nevyhovujúcim priestore vznik ujmy u žalobcu nepochybne vyvolalo. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že nemajetková ujma predstavuje zásah do inej ako majetkovej sféry poškodeného a môže tak predstavovať rôzne negatívne zásahy do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Peňažná kompenzácia v zmysle cit. § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z., je v zásade subsidiárna a nastupuje vtedy, keď nemožno vzniknutú nemajetkovú ujmu nahradiť inak, pričom dostačujúcim prostriedkom nápravy sa nejaví púhe konštatovanie porušenia práva. V konaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je žalobca zaťažený dôkazným bremenom ohľadom vzniku a rozsahu nemajetkovej ujmy, pričom musí preukázať konkrétny negatívny vplyv nemajetkovej ujmy vo svojej osobnostnej sfére. Predtým však musí preukázať, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučiniením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, pretože len potom sa uhrádza aj nemajetková ujma v peniazoch, ak ju nie je možné uspokojiť inak. Nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu orgánu verejnej moci nevzniká automaticky. Je teda povinnosťou žalobcu uviesť a vysvetliť všetky rozhodné skutočnosti odôvodňujúce správnosť jeho tvrdenia o vzniku nemajetkovej ujmy, čo sa však v danom prípade nestalo. Ďalej žalobca musí uniesť jednak bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno. V danom prípade odôvodňuje žalobca uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vznikom poškodenia občianskej cti v súvislosti s obmedzením osobnej slobody v nelegálnych priestoroch, ktorú však dostatočne nešpecifikuje, a nepreukazuje. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie nevidel v predmetnej veci žiaden dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Počas konania žalobca nepreukázal splnenie zákonom kvalifikovaných podmienok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobca nepreukázal, že by mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu vznikli následky v osobnej sfére takej intenzity, ktorá by zakladala právo na priznanie požadovanej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy. Nepreukázal, že samotné konštatovanie porušenia práva verejnou ochrankyňou práv konštatované v Upovedomení V. V. X., verejnej ochrankyne práv zo dňa 20.01.2017 číslo XXXX/XXXX O. o výsledkoch vybavenia podnetu, nie je dostačujúcim prostriedkom nápravy. Rovnako žalobca v konaní nepreukázal, že priamo a bezprostredne mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu príslušníkov Obvodného oddelenia Policajného zboru Staré Mesto-východ, bola spôsobená nemajetková ujma, priamo a jedine tvrdným nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 1/2012) poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy ako i kritérií pre určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného, čo v posudzovanej veci splnené nebolo.

33. K námietke žalobcu, že súd prvej inštancie pri predbežnom právnom posúdení veci stranám sporu neuviedol, že nie je preukázaný vznik ujmy za nesprávny úradný postup a napriek tomu na prvom pojednávaní ukončil dokazovanie a odročil pojednávanie za účelom vyhlásenia rozsudku, čím mu v ďalšom znemožnil uskutočňovať procesné práva s poukazom na dokazovanie a odňal mu možnosť konať pred súdom odvolací súd uvádza, že cieľom ustanovenia § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho je jeho cieľom zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv (1Obdo/92/2018, 2Obdo/56/2020). V zásade platí, že postup súdu podľa § 181 ods. 2 C. s. p. je pre strany sporu a ich zástupcov na základe uvedených úkonov predvídateľný a transparentný, avšak zároveň sa kladie väčší dôraz na zodpovednosť strany za jej vlastnú procesnú aktivitu a transparentné substancovanie skutkových tvrdení a dôkazných návrhov. To, že žalobca zrejme predpokladal iné meritórne rozhodnutie, ho nezbavilo povinnosti predložiť všetky potrebné dôkazy na preukázanie oprávnenosti a dôvodnosti uplatneného nároku. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu (§ 215 ods. 1 C. s. p.), berie do úvahy iba skutočnosti, ktoré vyšli najavo počas konania (čl. 11 ods. 4 C. s. p.) a pri zisťovaní skutkového stavu vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti (§ 186 ods. 2 C. s. p.). Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že táto námietka odvolateľa, nie je vzhľadom na ďalší priebeh konania (zápisnica z pojednávania, vykonané dokazovanie, odôvodnenie napadnutého rozhodnutia) relevantná.

34. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami i právnymi závermi súdu prvej inštancie v tom, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal zodpovednosť žalovanej za škodu. Obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré by mohli spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1,2 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v ako vecne správny potvrdil. Pre úplnosť odvolací dodáva, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04) ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Odvolací súd poukazuje aj na závery prijaté nielen Ústavným súdom SR (sp. zn. III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, I. ÚS 241/07), ale aj Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej tiež „ESLP“, veci Garcia Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999, Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998), podľa ktorých všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou v spore, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú, ale nevyžaduje sa aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá mala úspech v odvolacom konaní, nepriznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nakoľko jej v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).